

NOG ENKELE AANVULLINGEN BETREFFENDE DE MALACOFAUNA VAN 'HET HEITJE VAN KATHAM'

H.K. Mienis

Some further additions to the mollusc fauna of 'Het Heitje van Katham'

A recent visit to the nature reserve 'Het Heitje van Katham', just south of Volendam, Noord-Holland, the Netherlands, has revealed the presence of two additional freshwater molluscs: *Potamopyrgus antipodarum* and *Pisidium casertanum*. Forty-eight species of molluscs are now known to live in this unique reserve: a peat-moor within a peat-bog.

In het verleden heb ik reeds enige aandacht geschonken aan de mollusken, die voorkomen in het natuurreservaat 'Het Heitje van Katham' ten zuiden van Volendam (Mienis, 1999, 2001 & 2003). Dit kleine reservaat wordt gekarakteriseerd door de ontwikkeling van een hoogveen in een laagveengebied. Tot nog toe kon de aanwezigheid vastgesteld worden van 46 soorten land- en zoetwatermollusken. Daar diverse soorten, die tamelijk algemeen in Groot-Waterland voorkomen, nog op de lijst ontbraken, werd op 11 oktober 2003 nogmaals een kort bezoek gebracht aan het 'Heitje'. Mijn belangstelling ging dit keer vooral uit naar het brede deel van de Hovensloot dat wil zeggen het noordoostelijk deel van het water dat de grens vormt tussen het natuurreservaat en de weilanden ten zuiden van de Zeddeweg (N517). Langs de zuidoever van dit deel van de Hovensloot vindt nog veenvorming plaats. Het gebied is daar ontoegankelijk, zodat het water vanaf de noordoever bemonsterd werd. Het water zelf is heel ondiep en de bodem is bedekt met een dikke laag zwarte modder.

Naast soorten, die reeds eerder waargenomen werden zoals de Kleine diepslak *Bithynia leachii*, de Grote diepslak *Bithynia tentaculata* (waaronder een exemplaar met gekleurde spiraalbanden!), de Vijverpluimdrager *Valvata piscinalis*, de Kapslak *Acroloxus lacustris*, de Moeraspoelslak *Stagnicola palustris*, de Ovale poelslak *Radix balthica* (voorheen *R. ovata*), de Gewone Zwamenmossel *Anodonta cygnea* en de Gewone hoornschaal *Sphaerium corneum*, werden nu ook Jenkins' water-

horen *Potamopyrgus antipodarum* en de Gewone erwtenmossel *Pisidium casertanum* aangetroffen. Er zijn nu dus 48 soorten mollusken uit dit gebied bekend. Waarschijnlijk is hiermee nog niet het laatste woord over de malacofauna van het 'Heitje van Katham' gezegd. Ofschoon het brede deel van de Hovensloot hier-en-daar vanaf de noordoever bemonsterd kan worden, is dit een verre van ideale situatie. Een betere bemonstering van het centrale deel van deze sloot en de zuidoever met behulp van een bootje of vlot zou wellicht nog enige soorten Erwtmossels (*Pisidium*) en misschien een Moeraslak (*Viviparus*) aan het licht kunnen brengen.

Literatuur

- Mienis, H.K., 1999. Een eerste inventarisatie van de terrestrische malacofauna van het Heitje van Katham. C.B. Ned. Malac. Ver., 308: 53-55.
 Mienis, H.K., 2001. Een tweede verkenning van de malacofauna van het natuurreservaat 'Het Heitje van Katham'. Spirula - C.B. Ned. Malac. Ver., 322: 96-97.
 Mienis, H.K., 2003. Aanvullingen betreffende de malacofauna van het 'Heitje van Katham'. Spirula, 330: 13.

Adres van de auteur:

National Mollusc Collection

Berman Building

Department of Evolution, Systematics & Ecology

Hebrew University

91904 Jerusalem

Israël

E-mail: mienis@netzer.org.il